

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

11 martie 2020*

„Trimitere preliminară – Cooperare judiciară în materie penală – Decizia-cadru 2002/584/JAI – Mandat european de arestare – Articolul 5 punctul 3 – Predare supusă condiției ca persoana în cauză să fie returnată în statul membru de executare pentru a executa acolo pedeapsa sau măsura de siguranță privative de libertate care au fost pronunțate împotriva sa în statul membru emitent – Momentul returnării – Decizia-cadru 2008/909/JAI – Articolul 3 alineatul (3) – Domeniu de aplicare – Articolul 8 – Adaptare a sancțiunii pronunțate în statul membru emitent – Articolul 25 – Executarea unei pedepse în cadrul articolului 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584/JAI”

În cauza C-314/18,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de rechtbank Amsterdam (Tribunalul din Amsterdam, Țările de Jos), prin decizia din 1 mai 2018, primită de Curte la 8 mai 2018, în procedura referitoare la executarea mandatului european de arestare emis împotriva lui

SF,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul M. Vilaras, președinte de cameră, domnul K. Lenaerts, președintele Curții, îndeplinind funcția de judecător al Camerei a patra, domnul D. Šváby, doamna K. Jürimäe și domnul N. Piçarra (raportor), judecători,

avocat general: domnul P. Pikamäe,

grefier: doamna M. Ferreira, administratoare principală,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 7 martie 2019,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru SF, de T. E. Korff și de T. O. M. Dieben, advocaten;
- pentru Openbaar Ministerie, de K. van der Schaft, de L. Lunshof și de N. Bakkenes, în calitate de agenți;
- pentru guvernul neerlandez, de M. Bulterman, de C. S. Schillemans și de A. M. de Ree, în calitate de agenți;
- pentru Irlanda, de G. Hodge și de A. Joyce, în calitate de agenți, asistați de L. Dempsey, BL;

* Limba de procedură: neerlandeza.

- pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de S. Faraci, avvocato dello Stato;
- pentru guvernul austriac, de J. Schmoll, în calitate de agent;
- pentru guvernul polonez, de B. Majczyna, în calitate de agent;
- pentru guvernul Regatului Unit, de S. Brandon, în calitate de agent, asistat de D. Blundell, barrister;
- pentru Comisia Europeană, de R. Troosters și de S. Grünheid, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 16 mai 2019,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 1 alineatul (3) și a articolului 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre (JO 2002, L 190, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 3), precum și a articolului 1 literele (a) și (b), a articolului 3 alineatele (3) și (4), a articolului 8 alineatul (2) și a articolului 25 din Decizia-cadru 2008/909/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană (JO 2008, L 327, p. 27), astfel cum au fost modificate prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009 (JO 2009, L 81, p. 24) (denumite în continuare „Decizia-cadru 2002/584” și, respectiv, „Decizia-cadru 2008/909”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei proceduri privind executarea în Țările de Jos a unui mandat european de arestare emis de Judge of the Canterbury Crown Court (judecătorul din cadrul Crown Court din Canterbury, Regatul Unit), în scopul efectuării urmăririi penale împotriva lui SF, resortisant neerlandez.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Decizia-cadru 2002/584

- 3 Considerentele (5) și (6) ale Deciziei-cadru 2002/584 au următorul cuprins:
  - „(5) Obiectivul stabilit pentru Uniune, și anume, de a deveni un spațiu de libertate, securitate și justiție, duce la eliminarea extrădării între statele membre și la înlocuirea acesteia cu un sistem de predare între autoritățile judiciare. Pe de altă parte, introducerea unui nou sistem simplificat de predare a persoanelor condamnate sau bănuite, cu scopul executării sentințelor de condamnare sau a urmăririlor, în materie penală, permite eliminarea complexității și a riscurilor de întârziere inerente procedurilor actuale de extrădare. Relațiile de cooperare clasice care au dominat până în prezent între statele membre ar trebui să fie înlocuite cu un sistem de liberă circulație a deciziilor judiciare în materie penală, atât a celor anterioare sentinței de condamnare, cât și a celor definitive, într-un spațiu de libertate, securitate și justiție.

(6) Mandatul de arestare european prevăzut în prezenta decizie-cadru constituie prima concretizare, în domeniul dreptului penal, a principiului recunoașterii reciproce pe care Consiliul European l-a calificat drept «piatra de temelie» a cooperării judiciare.”

4 Potrivit articolului 1 din această decizie-cadru:

„(1) Mandatul european de arestare este o decizie judiciară emisă de un stat membru în vederea arestării și a predării de către un alt stat membru a unei persoane căutate, pentru efectuarea urmăririi penale sau în scopul executării unei pedepse sau a unei măsuri de siguranță privative de libertate.

(2) Statele membre execută orice mandat european de arestare, pe baza principiului recunoașterii reciproce și în conformitate cu dispozițiile prezentei decizii-cadru.

(3) Prezenta decizie-cadru nu poate avea ca efect modificarea obligației de respectare a drepturilor fundamentale și a principiilor juridice fundamentale, astfel cum sunt acestea consacrate la articolul 6 din Tratatul privind Uniunea Europeană.”

5 Articolele 3, 4 și 4a din decizia-cadru menționată prevăd motivele de neexecutare obligatorie și facultativă a mandatului european de arestare.

6 Articolul 5 din aceeași decizie-cadru, intitulat „Garanții pe care trebuie să le ofere statul membru emitent în cazuri speciale”, prevede:

„Executarea mandatului european de arestare de către autoritatea judiciară de executare poate fi subordonată prin dispozițiile dreptului statului membru de executare următoarelor condiții:

[...]

3. atunci când persoana care face obiectul unui mandat european de arestare în scopul urmăririi penale este resortisant sau rezident al statului membru de executare, predarea poate fi supusă condiției ca persoana, după ce a fost audiată, să fie returnată în statul membru de executare pentru a executa acolo pedeapsa sau măsura de siguranță privative de libertate care au fost pronunțate împotriva sa în statul membru emitent.”

Decizia-cadru 2008/909

7 Potrivit articolului 1 din Decizia-cadru 2008/909:

„În sensul prezentei decizii-cadru:

(a) «hotărâre judecătorească» înseamnă o decizie sau un ordin definitiv pronunțate de către o instanță judecătorească din statul emitent prin care este condamnată o persoană fizică;

(b) «pedeapsă» înseamnă orice pedeapsă sau măsură privativă de libertate impusă pentru o perioadă de timp limitată sau nelimitată ca urmare a unei infracțiuni pe baza unui proces penal;

(c) «stat emitent» înseamnă statul membru în care a fost pronunțată o hotărâre judecătorească;

(d) «stat de executare» înseamnă statul membru căruia i-a fost transmisă o hotărâre judecătorească în scopul recunoașterii sau executării acesteia.”

8 Articolul 3 din această decizie-cadru are următorul cuprins:

„(1) Scopul prezentei decizii-cadru este de a stabili norme în temeiul cărora un stat membru urmează să recunoască o hotărâre judecătorească și să execute pedeapsa, în vederea facilitării reabilitării sociale a persoanei condamnate.

(2) Prezenta decizie-cadru se aplică în cazul în care persoana condamnată se află în statul emitent sau în statul de executare.

(3) Prezenta decizie-cadru se aplică numai recunoașterii hotărârilor judecătorești și executării pedepselor în sensul prezentei decizii-cadru. Faptul că, pe lângă condamnare, au fost impuse o amendă și/sau un ordin de confiscare, care nu au fost încă achitate, recuperate sau executate, nu împiedică transmiterea unei hotărâri judecătorești. Recunoașterea și executarea unor astfel de amenzi și ordine de confiscare în alt stat membru se bazează pe instrumentele aplicabile între statele membre, în special Decizia-cadru 2005/214/JAI a Consiliului din 24 februarie 2005 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce sancțiunilor pecuniare [(JO 2005, L 76, p. 16, Ediție specială, 19/vol. 7, p. 150)] și Decizia-cadru 2006/783/JAI a Consiliului din 6 octombrie 2006 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce pentru ordinele de confiscare [(JO 2006, L 328, p. 59, Ediție specială, 19/vol. 7, p. 54)].

(4) Prezenta decizie-cadru nu are ca efect modificarea obligației de respectare a drepturilor fundamentale și a principiilor juridice fundamentale, astfel cum sunt acestea consacrate de articolul 6 din Tratatul privind Uniunea Europeană.”

9 Articolul 8 din Decizia-cadru 2008/909, intitulat „Recunoașterea hotărârii judecătorești și executarea pedepsei”, prevede:

„(1) Autoritatea competentă din statul de executare a sentinței recunoaște o hotărâre judecătorească transmisă în conformitate cu articolul 4 și conform procedurii enunțate la articolul 5 și ia toate măsurile necesare pentru executarea pedepsei, cu excepția cazurilor în care decide să invoce unul dintre temeiurile de nerecunoaștere sau neexecutare prevăzute la articolul 9.

(2) În cazul în care pedeapsa este incompatibilă cu legislația statului de executare în ceea ce privește durata acesteia, autoritatea competentă din statul de executare poate decide să adapteze sancțiunea numai în măsura în care aceasta depășește pedeapsa maximă prevăzută în legislația națională pentru infracțiuni similare. Sancțiunea adaptată nu poate fi mai puțin decât pedeapsa maximă prevăzută pentru infracțiuni similare în legislația statului de executare.

[...]

(4) Sancțiunea adaptată nu este, prin natura sau durata sa, mai dură decât sancțiunea pronunțată în statul emitent.”

10 Potrivit articolului 25 din această decizie-cadru, intitulat „Executarea sentințelor ca urmare a unui mandat european de arestare”:

„Fără a aduce atingere Deciziei-cadru 2002/584/JAI, dispozițiile prezentei decizii-cadru se aplică *mutatis mutandis*, în măsura în care sunt compatibile cu dispozițiile deciziei-cadru respective, executării pedepselor, în situațiile în care un stat membru se angajează să execute pedeapsa [...] în conformitate cu articolul 4 punctul 6 din decizia-cadru respectivă sau în cazul în care, în temeiul articolului 5 punctul 3 din decizia-cadru respectivă, acesta a impus condiția ca persoana să fie returnată pentru a executa pedeapsa în statul membru în cauză, cu scopul de a se evita impunitatea persoanei respective.”

Dreptul neerlandez

- 11 Articolul 6 alineatul 1 din Overleveringswet (Legea privind predarea) (Stb. 2004, nr. 195, denumită în continuare „OLW”), care a transpus Decizia-cadru 2002/584 în dreptul neerlandez, prevede:

„Predarea unui resortisant neerlandez poate fi autorizată în măsura în care aceasta este solicitată în scopul unei anchete penale îndreptate împotriva sa și în măsura în care, în opinia autorității judiciare de executare, este garantat că, dacă acesta este condamnat, în statul membru emitent, la o pedeapsă privativă de libertate definitivă pentru fapte pentru care predarea poate fi autorizată, acesta va putea executa pedeapsa respectivă în Țările de Jos.”

- 12 Articolul 28 alineatul 2 din această lege prevede:

„În cazul în care rechtbank [Tribunalul] constată [...] că predarea nu poate fi autorizată [...], trebuie să refuze această predare în decizia sa.”

- 13 Articolul 2:2 alineatul 1 din Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties (Legea privind recunoașterea reciprocă și executarea condamnărilor la pedepse privative de libertate cu sau fără suspendarea executării sub supraveghere) (Stb. 2012, nr. 333, denumită în continuare „WETS”), care a transpus Decizia-cadru 2008/909 în dreptul neerlandez, are următorul cuprins:

„Ministrul este competent în privința recunoașterii unei hotărâri judecătorești transmise de unul dintre statele membre emitente, în scopul executării acesteia în Țările de Jos.”

- 14 Potrivit articolului 2:11 din această lege:

„1. Ministrul transmite hotărârea judecătorească și certificatul avocatului general de la parchetul de pe lângă curtea de apel, cu excepția cazului în care consideră de la început că există motive pentru a refuza recunoașterea hotărârii judecătorești.

2. Avocatul general prezintă fără întârziere decizia judiciară camerei specializate a Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden [Curtea de Apel din Arnhem-Leeuwarden, Țările de Jos] [...]

3. Camera specializată a Gerechtshof [Curtea de Apel] decide:

[...]

c. care este adaptarea sancțiunii privative de libertate pronunțate care rezultă din alineatul 4, 5 sau 6.

4. În cazul în care durata sancțiunii privative de libertate pronunțate depășește durata maximă a pedepsei prevăzute în dreptul neerlandez pentru infracțiunea respectivă, durata sancțiunii privative de libertate este redusă la această durată maximă.

5. Atunci când persoana condamnată este predată în temeiul unei garanții de returnare, în sensul articolului 6 alineatul 1 din [OLW], alineatul 4 nu este aplicabil, însă trebuie să se verifice în acest caz dacă sancțiunea privativă de libertate aplicată corespunde condamnării care ar fi fost pronunțată în Țările de Jos pentru infracțiunea respectivă. Dacă este necesar, sancțiunea va fi adaptată în mod corespunzător, fiind luate în considerare standardele existente în statul membru emitent cu privire la gravitatea faptei săvârșite.

[...]”

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 15 La 3 martie 2017, Judge of the Canterbury Crown Court (judecătorul din cadrul Crown Court din Canterbury) a emis un mandat european de arestare împotriva lui SF, resortisant neerlandez, prin care a solicitat predarea acestuia în scopul urmăririi penale pentru două infracțiuni de conspirație în scopul de a importa în Regatul Unit, pe de o parte, 4 kilograme de heroină și, pe de altă parte, 14 kilograme de cocaină.
- 16 La 30 martie 2017, officier van justitie (Ministerul Public, Țările de Jos) a solicitat autorității judiciare emitente să furnizeze garanția prevăzută la articolul 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584 și la articolul 6 alineatul 1 din OLW.
- 17 Prin scrisoarea din 20 aprilie 2017, Home Office (Ministerul de Interne, Regatul Unit) (denumit în continuare „Ministerul de Interne al Regatului Unit”) a răspuns după cum urmează:

„[...]”

Regatul Unit se angajează că, în cazul în care o pedeapsă privativă de libertate este pronunțată împotriva lui SF în Regatul Unit, acesta, în conformitate cu articolul 153C din Extradition Act 2003 (Legea privind extrădarea din 2003), va fi returnat în Țările de Jos de îndată ce va fi în mod rezonabil posibil, după finalizarea în Regatul Unit a procedurii penale și după încheierea tuturor celorlalte proceduri în legătură cu infracțiunea pentru care a fost solicitată predarea.

Informațiile detaliate privind eventuala pedeapsă pronunțată împotriva lui SF vor fi comunicate la returnarea acestuia în Țările de Jos. Considerăm că predarea în temeiul Deciziei-cadru [2002/584] nu permite Țărilor de Jos să modifice durata pedepsei care va fi eventual pronunțată de o instanță a Regatului Unit.”

- 18 După ce i s-a solicitat să precizeze expresia „toate celelalte proceduri”, în sensul articolului 153C din Legea privind extrădarea din 2003, prin e-mailul din 19 februarie 2018, Ministerul de Interne al Regatului Unit a răspuns astfel:

„Suntem în măsură să vă comunicăm că expresia «alte proceduri» poate include:

- (a) examinarea unei măsuri de confiscare;
  - (b) procedura având ca obiect stabilirea duratei pedepsei cu închisoarea care va trebui executată în caz de neplată a eventualei sancțiuni pecuniare;
  - (c) epuizarea eventualelor căi de atac și
  - (d) expirarea oricărui termen de plată al unui ordin de confiscare sau al unei sancțiuni pecuniare.”
- 19 Instanța de trimitere arată de la început că, potrivit lui SF, această garanție de returnare nu îndeplinește condițiile impuse de Decizia-cadru 2002/584 și de Decizia-cadru 2008/909 și că, în consecință, rechtbank Amsterdam (Tribunalul din Amsterdam, Țările de Jos) ar trebui să refuze predarea sa autorității competente din Regatul Unit. Instanța menționată ridică, în acest context, problema compatibilității cu Deciziile-cadru 2002/584 și 2008/909 a anumitor fragmente din garanția respectivă.
- 20 În ceea ce privește, pe de o parte, fragmentul din scrisoarea Ministerului de Interne al Regatului Unit din 20 aprilie 2017, potrivit căruia „Regatul Unit se angajează că, în cazul în care o pedeapsă privativă de libertate este pronunțată împotriva lui SF în Regatul Unit, acesta [...] va fi returnat în Țările de Jos de îndată ce va fi în mod rezonabil posibil, după finalizarea în Regatul Unit a procedurii penale și după

încheierea tuturor celorlalte proceduri în legătură cu infracțiunea pentru care a fost solicitată predarea”, instanța de trimitere consideră că acesta ridică problema momentului în care statul membru emitent trebuie să returneze, în statul membru de executare, persoana a cărei predare este solicitată, pentru ca ea să execute acolo pedeapsa sau măsura de siguranță privative de libertate care au fost pronunțate împotriva sa.

- 21 În această privință, instanța de trimitere invocă Hotărârea din 25 ianuarie 2017, van Vemde (C-582/15, EU:C:2017:37), pentru a considera că o asemenea obligație de returnare în statul membru de executare nu poate exista înainte ca o decizie de condamnare la o pedeapsă sau la o măsură privative de libertate să fi rămas definitivă.
- 22 Totuși, instanța menționată ridică problema dacă statul membru emitent al unui mandat european de arestare în scopul urmăririi penale, în calitate de stat membru în care va fi pronunțată ulterior hotărârea judecătorească, poate, în cadrul garanției prevăzute la articolul 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584, să supună returnarea persoanei în cauză în statul membru de executare condiției ca nu numai decizia de condamnare la o pedeapsă sau la o măsură de siguranță privative de libertate să rămână definitivă, ci și ca toate celelalte proceduri în legătură cu infracțiunea pentru care a fost solicitată predarea, cum ar fi o procedură de confiscare, să fie încheiate definitiv.
- 23 Potrivit instanței de trimitere, este posibil să se susțină că obiectivul care constă în facilitarea reabilitării sociale a persoanei condamnate, urmărit atât de articolul 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584, cât și de Decizia-cadru 2008/909, impune returnarea persoanei în cauză în statul membru de executare de îndată ce condamnarea la o pedeapsă sau la o măsură de siguranță privative de libertate a rămas definitivă, fără a aștepta rezultatul celorlalte proceduri în legătură cu infracțiunea pentru care a fost emis mandatul european de arestare.
- 24 În opinia acestei instanțe, este de asemenea posibil să se susțină că returnarea persoanei în cauză în statul membru de executare, de îndată ce condamnarea la o pedeapsă sau la o măsură de siguranță privative de libertate a rămas definitivă, este susceptibilă să repună în discuție obiectivul care urmărește, conform articolului 67 alineatele (1) și (3) TFUE, asigurarea unui înalt nivel de protecție în spațiul de libertate, securitate și justiție prin măsuri de combatere a criminalității. În această privință, instanța de trimitere arată că, în cazul în care statul membru emitent al unui mandat european de arestare în scopul urmăririi penale, în calitate de stat membru în care va fi pronunțată ulterior hotărârea judecătorească, ar trebui să desfășoare o procedură de confiscare în lipsa persoanei în cauză, statul membru menționat s-ar putea confrunta cu probleme practice și în materie de probațiune legate de această lipsă, care ar fi susceptibile să îl constrângă să renunțe la efectuarea unei asemenea proceduri.
- 25 În ceea ce privește, pe de altă parte, fragmentul din scrisoarea Ministerului de Interne al Regatului Unit din 20 aprilie 2017, potrivit căruia „predarea în temeiul Deciziei-cadru [2002/584] nu permite Țărilor de Jos să modifice durata pedepsei care va fi eventual pronunțată de o instanță a Regatului Unit”, instanța de trimitere consideră că acesta ridică problema dacă statul membru de executare, după ce a predat persoana în cauză în temeiul garanției prevăzute la articolul 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584, poate, pe baza articolului 25 din Decizia-cadru 2008/909, să adapteze pedeapsa sau măsura privative de libertate care au fost pronunțate împotriva persoanei menționate în statul membru emitent, dincolo de ceea ce este permis în temeiul articolului 8 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909.
- 26 În această privință, instanța de trimitere adaugă că din lucrările parlamentare care au precedat adoptarea WETS reiese că, potrivit legiuitorului neerlandez, articolul 25 din Decizia-cadru 2008/909 oferă posibilitatea de a menține politica adoptată în privința resortisanților neerlandezi înainte de punerea în aplicare a deciziei-cadru menționate, în temeiul căreia condamnările penale străine erau transformate într-o condamnare aplicabilă în mod obișnuit în Țările de Jos pentru o infracțiune similară, această politică fiind în prezent consacrată la articolul 2:11 alineatul 5 din legea respectivă.

Obiectivul ar fi obținerea unei egalități de tratament între resortisantul neerlandez care trebuie predat, care ar fi putut de asemenea să fie judecat în Țările de Jos, și un resortisant neerlandez judecat în Țările de Jos. Instanța menționată nu este sigură că articolul 25 din Decizia-cadru 2008/909 poate fi interpretat în acest sens.

27 În aceste condiții, rechtbank Amsterdam (Tribunalul din Amsterdam) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 1 alineatul (3) și articolul 5 punctul 3 din Decizia-cadru [2002/584], precum și articolul 1 literele (a) și (b), articolul 3 alineatele (3) și (4) și articolul 25 din Decizia-cadru [2008/909] trebuie interpretate în sensul că, în cazul în care statul membru de executare condiționează predarea unui resortisant propriu în scopul urmăririi penale de garanția menționată la articolul 5 punctul 3 din Decizia-cadru [2002/584], care prevede ca respectiva persoană, după ce a fost audiată, să fie returnată în statul membru de executare pentru a executa acolo pedeapsa sau măsura de siguranță privative de libertate care au fost pronunțate împotriva sa în statul membru emitent al mandatului european de arestare, statul membru emitent al mandatului european de arestare, în calitate de stat în care s-a pronunțat hotărârea, trebuie să returneze respectiva persoană – după ce condamnarea la o pedeapsă sau la o măsură de siguranță privative de libertate a rămas definitivă – numai atunci când «toate celelalte proceduri în legătură cu infracțiunea pentru care a fost solicitată predarea» – cum ar fi o procedură de confiscare – au fost încheiate definitiv?

2) Articolul 25 din Decizia-cadru [2008/909] trebuie interpretat în sensul că un stat membru, în cazul în care a predat un resortisant propriu în temeiul garanției menționate la articolul 5 punctul 3 din Decizia-cadru [2002/584], poate, prin derogare de la articolul 8 alineatul (2) din Decizia-cadru [2008/909], să verifice, în calitate de stat de executare, cu ocazia recunoașterii și a executării sentinței pronunțate împotriva acestei persoane, dacă sancțiunea privativă de libertate pronunțată împotriva acestei persoane corespunde sancțiunii care ar fi fost pronunțată în statul de executare pentru respectiva faptă și să adapteze sancțiunea privativă de libertate pronunțată, în măsura în care acest lucru este necesar?”

Cu privire la admisibilitatea cererii de decizie preliminară

28 Guvernul neerlandez susține că cererea de decizie preliminară este inadmisibilă.

29 Pe de o parte, acest guvern apreciază că întrebările adresate nu au legătură cu obiectul litigiului. În cauza principală, instanța de trimitere ar fi obligată să aprecieze dacă garanția furnizată de autoritatea judiciară emitentă este conformă cu articolul 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584. Or, dispoziția menționată nu ar formula nicio cerință în ceea ce privește atât momentul returnării persoanei în cauză în statul membru de executare, cât și executarea, după returnarea respectivă, a pedepsei sau a măsurii de siguranță privative de libertate pronunțate împotriva sa în statul membru emitent. Astfel, obiectul respectivelor întrebări nu ar intra în sfera controlului care trebuie efectuat în cadrul procedurii referitoare la executarea mandatului european de arestare, iar în ceea ce privește a doua întrebare, ar intra în domeniul de aplicare al Deciziei-cadru 2008/909.

30 Pe de altă parte, guvernul neerlandez consideră că întrebările adresate sunt de natură ipotetică. Potrivit acestui guvern, în momentul în care instanța de trimitere va lua decizia privind predarea persoanei care face obiectul mandatului european de arestare în scopul urmăririi penale statului membru emitent, nu este sigur că persoana menționată va fi condamnată și, prin urmare, că va fi necesar să fie returnată în statul membru de executare. Astfel, relevanța altor proceduri legate de infracțiunea pentru care a fost emis mandatul european de arestare respectiv, precum și a adaptării pedepsei sau a măsurii de siguranță privative de libertate eventual pronunțate nu ar fi certă.

- 31 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, în cadrul cooperării dintre aceasta din urmă și instanțele naționale, instituită la articolul 267 TFUE, numai instanța națională care este sesizată cu soluționarea litigiului și care trebuie să își asume răspunderea pentru hotărârea judecătorească ce urmează a fi pronunțată are competența să aprecieze, luând în considerare particularitățile cauzei, atât necesitatea unei decizii preliminare pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre, cât și relevanța întrebărilor pe care le adresează Curții. În consecință, în cazul în care întrebările adresate privesc interpretarea dreptului Uniunii, Curtea este în principiu obligată să se pronunțe [Hotărârea din 25 iulie 2018, AY (Mandat de arestare-Martor), C-268/17, EU:C:2018:602, punctul 24, precum și Hotărârea din 10 decembrie 2018, Wightman și alții, C-621/18, EU:C:2018:999, punctul 26 și jurisprudența citată].
- 32 Rezultă că întrebările referitoare la interpretarea dreptului Uniunii adresate de instanța națională în cadrul normativ și factual pe care îl definește sub răspunderea sa, și a cărui exactitate Curtea nu are competența să o verifice, beneficiază de o prezumție de relevanță. Curtea poate refuza să se pronunțe asupra unei cereri formulate de o instanță națională numai dacă este evident că interpretarea solicitată a dreptului Uniunii nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal, atunci când problema este de natură ipotetică sau atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt și de drept necesare pentru a răspunde în mod util la întrebările care i-au fost adresate [Hotărârea din 25 iulie 2018, AY (Mandat de arestare-Martor), C-268/17, EU:C:2018:602, punctul 25, precum și Hotărârea din 24 octombrie 2018, XC și alții, C-234/17, EU:C:2018:853, punctul 16 și jurisprudența citată].
- 33 În speță, instanța de trimitere i-a furnizat Curții elementele de fapt și de drept necesare pentru ca aceasta să răspundă în mod util la întrebările adresate și a expus motivele pentru care consideră că interpretarea dispozițiilor menționate în întrebările adresate este necesară pentru soluționarea litigiului cu care este sesizată. Pe de altă parte, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 30 din concluziile sale, răspunsurile Curții la întrebările privind domeniul de aplicare, pe de o parte, al articolului 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584 și, pe de altă parte, al articolului 25 din Decizia-cadru 2008/909 pot avea o incidență directă asupra soluției care trebuie dată de instanța de trimitere mandatului european de arestare în discuție în litigiul principal, astfel încât nu se poate considera că aceste întrebări nu au nicio legătură cu obiectul litigiului principal. În plus, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 31 din concluziile sale, deși, în acest stadiu al procedurii, este imposibil să se cunoască, ținând seama în special de prezumția de nevinovăție, dacă SF va fi declarat vinovat pentru infracțiunile care îi sunt reproșate și, *a fortiori*, să se stabilească dacă îi va fi aplicată o pedeapsă sau o măsură privative de libertate, nu este mai puțin adevărat că acest caracter ipotetic este inerent desfășurării normale a unei proceduri penale și, în special, oricărei garanții furnizate în temeiul articolului 5 punctul 3 din decizia-cadru 2002/584. În consecință, argumentul guvernului neerlandez întemeiat pe caracterul ipotetic al întrebărilor adresate, ca urmare a faptului că rezultatul procedurii penale este incert, este lipsit de relevanță.
- 34 Din ceea ce precedă rezultă că cererea de decizie preliminară este admisibilă.

Cu privire la întrebările preliminare

Observații introductive

- 35 Pentru a răspunde la întrebările adresate, trebuie amintit, cu titlu introductiv, că dreptul Uniunii se întemeiază pe premisa fundamentală potrivit căreia fiecare stat membru împărtășește cu toate celelalte state membre și recunoaște că acestea împărtășesc cu el o serie de valori comune pe care se întemeiază Uniunea, după cum se precizează la articolul 2 TUE. Această premisă implică și justifică existența încrederii reciproce dintre statele membre în recunoașterea acestor valori și, așadar, în respectarea

dreptului Uniunii care le pune în aplicare [Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențele sistemului judiciar), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 35, și Hotărârea din 15 octombrie 2019, Dorobanțu, C-128/18, EU:C:2019:857, punctul 45].

- 36 Atât principiul încrederii reciproce între statele membre, cât și principiul recunoașterii reciproce, care îl are la bază pe primul, au, în dreptul Uniunii, o importanță fundamentală, având în vedere că permit crearea și menținerea unui spațiu fără frontiere interioare [a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențele sistemului judiciar), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 36, și Hotărârea din 15 octombrie 2019, Dorobanțu, C-128/18, EU:C:2019:857, punctul 46].
- 37 În această privință, trebuie amintit că Decizia-cadru 2002/584 are ca obiect, astfel cum reiese mai ales din articolul său 1 alineatele (1) și (2) interpretat în lumina considerentului (5) al acesteia, înlocuirea sistemului multilateral de extrădare întemeiat pe Convenția europeană privind extrădarea, semnată la Paris la 13 decembrie 1957, cu un sistem de predare între autoritățile judiciare a persoanelor condamnate sau bănuite în scopul executării sentințelor de condamnare sau a urmăririlor, acest din urmă sistem fiind bazat pe principiul recunoașterii reciproce [a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențele sistemului judiciar), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 39, și Hotărârea din 13 decembrie 2018, Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, punctul 26 și jurisprudența citată].
- 38 În acest context, Decizia-cadru 2002/584 vizează, prin introducerea unui sistem simplificat și mai eficient de predare a persoanelor condamnate sau bănuite că au încălcat legea penală, să faciliteze și să accelereze cooperarea judiciară în scopul de a contribui la realizarea obiectivului atribuit Uniunii de a deveni un spațiu de libertate, securitate și justiție, întemeindu-se pe gradul ridicat de încredere care trebuie să existe între statele membre [Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențele sistemului judiciar), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 40, și Hotărârea din 13 decembrie 2018, Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, punctul 27 și jurisprudența citată].
- 39 În domeniul reglementat de Decizia-cadru 2002/584, principiul recunoașterii reciproce, care constituie, astfel cum reiese printre altele din cuprinsul considerentului (6) al acesteia, „piatra de temelie” a cooperării judiciare în materie penală, își găsește expresia la articolul 1 alineatul (2) din decizia-cadru menționată, care consacră regula în temeiul căreia statele membre sunt obligate să execute orice mandat european de arestare pe baza principiului recunoașterii reciproce și în conformitate cu dispozițiile aceleiași decizii-cadru. Autoritățile judiciare de executare nu pot refuza, așadar, în principiu, să execute un asemenea mandat decât pentru motivele, enumerate în mod exhaustiv, de neexecutare prevăzute de Decizia-cadru 2002/584. În plus, executarea mandatului european de arestare nu poate fi supusă decât uneia dintre condițiile prevăzute limitativ la articolul 5 din această decizie-cadru. În consecință, în timp ce executarea mandatului european de arestare constituie principiul, refuzul executării este conceput ca o excepție, care trebuie să facă obiectul unei interpretări stricte [a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențele sistemului judiciar), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 41, Hotărârea din 13 decembrie 2018, Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, punctul 28, și Hotărârea din 15 octombrie 2019, Dorobanțu, C-128/18, EU:C:2019:857, punctul 48].
- 40 Decizia-cadru 2002/584 prevede astfel explicit motivele de neexecutare obligatorie (articolul 3) și facultativă (articolele 4 și 4a) a mandatului european de arestare, precum și garanțiile pe care trebuie să le ofere statul membru emitent în cazuri speciale (articolul 5). Deși principiul recunoașterii reciproce stă la baza structurii Deciziei-cadru 2002/584, această recunoaștere nu implică totuși o obligație absolută de executare a mandatului de arestare emis (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 octombrie 2010, B., C-306/09, EU:C:2010:626, punctul 50, și Hotărârea din 13 decembrie 2018, Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, punctele 29 și 30, precum și jurisprudența citată).

- 41 Astfel, Decizia-cadru 2002/584 permite, în situații specifice, autorităților competente ale statelor membre să decidă că o pedeapsă aplicată în statul membru emitent trebuie să fie executată pe teritoriul statului membru de executare. Aceasta este situația, în particular, în temeiul articolului său 4 punctul 6 și al articolului său 5 punctul 3 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 octombrie 2010, B., C-306/09, EU:C:2010:626, punctele 51 și 52, precum și Hotărârea din 13 decembrie 2018, Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, punctul 30 și jurisprudența citată). Această din urmă dispoziție prevede, ca garanție pe care trebuie să o ofere statul membru emitent în cazuri speciale, printre altele pe cea în discuție în litigiul principal, care se referă la returnarea în statul membru de executare a persoanei resortisante sau rezidente a acestuia care a făcut obiectul unui mandat european de arestare în scopul urmăririi penale, pentru a executa acolo pedeapsa sau măsura de siguranță privative de libertate care au fost pronunțate împotriva sa în statul membru emitent.
- 42 Acestea sunt considerațiile în lumina cărora este necesar să se răspundă la întrebările adresate.

Cu privire la prima întrebare

- 43 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584 coroborat cu articolul 1 alineatul (3) din aceasta, precum și cu articolul 1 litera (a), cu articolul 3 alineatele (3) și (4) și cu articolul 25 din Decizia-cadru 2008/909 trebuie interpretat în sensul că, în cazul în care statul membru de executare supune predarea persoanei care, fiind resortisant sau rezident al acestuia, face obiectul unui mandat european de arestare în scopul urmăririi penale, condiției ca persoana menționată să îi fie returnată, după ce a fost audiată, pentru a executa acolo pedeapsa sau măsura de siguranță privative de libertate care au fost pronunțate împotriva sa în statul membru emitent, acest stat nu este obligat să efectueze returnarea respectivă decât din momentul în care nu numai condamnarea persoanei în cauză a rămas definitivă acolo, ci și toate celelalte etape procedurale care se înscriu în cadrul procedurii penale în legătură cu infracțiunea pentru care a fost emis mandatul european de arestare au fost încheiate definitiv.
- 44 Este necesar să se arate că articolul 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584 nu precizează momentul în care persoana care face obiectul unui mandat european de arestare, a cărei executare este condiționată de oferirea unei garanții în sensul acestei dispoziții, trebuie să fie returnată în statul membru de executare pentru a executa acolo pedeapsa sau măsura de siguranță privative de libertate care au fost pronunțate împotriva sa în statul membru emitent.
- 45 Astfel, modul de redactare a dispoziției menționate se limitează la a prevedea, în această privință, că returnarea persoanei în cauză în statul membru de executare, pentru a executa acolo pedeapsa sau măsura de siguranță privative de libertate care au fost pronunțate împotriva sa în statul membru emitent, se efectuează după ce persoana în cauză, resortisant sau rezident al statului membru de executare, a fost audiată în statul membru emitent.
- 46 Se impune, așadar, potrivit unei jurisprudențe constante, ca articolul 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584 să fie interpretat ținând seama de contextul său și de obiectivele urmărite de decizia-cadru menționată.
- 47 În primul rând, trebuie amintit în această privință că, astfel cum s-a arătat la punctul 38 din prezenta hotărâre, Decizia-cadru 2002/584 urmărește să introducă un nou sistem simplificat și mai eficient de predare a persoanelor condamnate sau bănuite că au încălcat legea penală. Astfel, conform articolului 1 alineatul (1) din decizia-cadru menționată, obiectul mecanismului mandatului european de arestare este să permită arestarea și predarea unei persoane căutate pentru ca, având în vedere obiectivul urmărit de respectiva decizie-cadru, infracțiunea săvârșită să nu rămână nepedepsită, iar această persoană să fie urmărită penal sau să execute pedeapsa privativă de libertate pronunțată împotriva sa [Hotărârea din 6 decembrie 2018, IK (Executarea unei pedepse complementare), C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, punctul 39].

- 48 În aceste condiții, legiuitorul Uniunii a recunoscut de asemenea, la articolul 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584, o importanță deosebită posibilității de a crește șansele de reinsertie socială a resortisantului sau a rezidentului statului membru de executare, permițându-i să execute, pe teritoriul acestuia, pedeapsa sau măsura de siguranță privative de libertate care, ca urmare a predării sale, în executarea unui mandat european de arestare, au fost pronunțate împotriva lui în statul membru emitent (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 octombrie 2009, Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, punctul 62, și Hotărârea din 21 octombrie 2010, B., C-306/09, EU:C:2010:626, punctul 52).
- 49 În al doilea rând, trebuie să se țină seama de dispozițiile Deciziei-cadru 2008/909, articolul 25 din aceasta din urmă prevăzând că dispozițiile menționate se aplică *mutatis mutandis*, în măsura în care sunt compatibile cu dispozițiile Deciziei-cadru 2002/584, executării pedepselor, printre altele, în cazul în care, în temeiul articolului 5 punctul 3 din această din urmă decizie-cadru, un stat membru impune, drept condiție pentru executarea unui mandat european de arestare, ca persoana în cauză să fie returnată în statul respectiv, pentru ca ea să execute acolo pedeapsa sau măsura de siguranță privative de libertate care au fost pronunțate împotriva sa în statul membru emitent.
- 50 În această privință, din cuprinsul articolului 3 alineatul (1) din Decizia-cadru 2008/909 reiese că scopul acesteia este de a stabili norme în temeiul cărora un stat membru urmează să recunoască o hotărâre judecătorească și să execute pedeapsa pronunțată de o instanță din alt stat membru, în vederea facilitării reabilitării sociale a persoanei condamnate.
- 51 Astfel, relația prevăzută de legiuitorul Uniunii între Decizia-cadru 2002/584 și Decizia-cadru 2008/909 trebuie să contribuie la atingerea obiectivului care constă în facilitarea reabilitării sociale a persoanei în cauză. În fond, o asemenea reinsertie este nu numai în interesul persoanei condamnate, ci și în cel al Uniunii Europene în general (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 noiembrie 2010, Tsakouridis, C-145/09, EU:C:2010:708, punctul 50, precum și Hotărârea din 17 aprilie 2018, B și Vomero, C-316/16 și C-424/16, EU:C:2018:256, punctul 75).
- 52 Pe de altă parte, trebuie arătat că, potrivit articolului 3 alineatul (3) prima teză din Decizia-cadru 2008/909, aceasta se aplică numai recunoașterii hotărârilor judecătorești și executării pedepselor, în sensul aceleiași decizii-cadru (Hotărârea din 25 ianuarie 2017, van Vemde, C-582/15, EU:C:2017:37, punctul 23). Or, articolul 1 litera (a) din Decizia-cadru 2008/909 definește „hotărârea judecătorească” ca o decizie sau un ordin definitiv pronunțate de către o instanță judecătorească din statul emitent prin care este condamnată o persoană fizică. Împrejurarea că acest articol face referire la caracterul „definitiv” al hotărârii în cauză subliniază importanța deosebită acordată caracterului inatacabil al hotărârii judecătorești menționate, cu excluderea deciziilor care fac obiectul unei căi de atac (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 ianuarie 2017, van Vemde, C-582/15, EU:C:2017:37, punctele 23, 24 și 27).
- 53 Rezultă că, în cazul în care autoritatea judiciară de executare, acționând în temeiul articolului 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584, a impus drept condiție pentru executarea unui mandat european de arestare ca persoana care face obiectul acestuia și care este resortisant sau rezident al statului membru de executare să fie returnată în acesta pentru a executa acolo pedeapsa sau măsura de siguranță privative de libertate care au fost pronunțate împotriva sa în statul membru emitent, respectiva returnare, de către acesta din urmă, nu poate avea loc decât după ce decizia prin care s-a dispus condamnarea menționată a rămas definitivă, în sensul jurisprudenței citate la punctul anterior din prezenta hotărâre.
- 54 Pe de altă parte, obiectivul care constă în facilitarea reabilitării sociale a persoanei în cauză, urmărit atât la articolul 5 punctul 3 din decizia-cadru menționată, cât și de dispozițiile Deciziei-cadru 2008/909 aplicabile, în temeiul articolului 25 din aceasta, impune, în cazul în care este pusă în

aplicare garanția prevăzută la articolul 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584, ca returnarea persoanei în cauză în statul membru de executare să aibă loc cât mai curând posibil după ce decizia prin care s-a dispus condamnarea menționată a rămas definitivă.

- 55 Această interpretare este confirmată de articolul 3 alineatul (3) a doua teză din Decizia-cadru 2008/909, potrivit căruia faptul că, pe lângă condamnare, au fost impuse o amendă și/sau un ordin de confiscare, care nu au fost încă achitate, recuperate sau executate, nu împiedică transmiterea unei hotărâri judecătorești din statul membru emitent către statul membru de executare, în sensul articolului 1 literele (c) și (d) din decizia-cadru menționată.
- 56 Totuși, în ipoteza în care s-ar dovedi că prezența persoanei împotriva căreia a fost pronunțată o pedeapsă sau o măsură de siguranță privative de libertate în statul membru emitent, în condițiile în care hotărârea prin care s-a aplicat această pedeapsă sau această măsură nu mai poate face obiectul unei căi de atac jurisdicționale, este necesară în statul membru menționat ca urmare a altor etape procedurale care se înscriu în cadrul procedurii penale în legătură cu infracțiunea pentru care a fost emis mandatul european de arestare precum stabilirea unei pedepse sau a unei măsuri complementare, obiectivul care constă în facilitarea reabilitării sociale a persoanei condamnate, urmărit la articolul 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584, trebuie evaluat comparativ atât în raport cu efectivitatea urmăririi penale, pentru a garanta o sancționare completă și eficace a infracțiunii pentru care a fost emis mandatul european de arestare, cât și cu respectarea dreptului la apărare al persoanei în cauză.
- 57 Trebuie amintit, în plus, astfel cum reiese din cuprinsul articolului 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584 și din cel al articolului 3 alineatul (4) din Decizia-cadru 2008/909, că aceste decizii-cadru nu pot avea ca efect modificarea obligației de respectare a drepturilor fundamentale și a principiilor juridice fundamentale garantate de ordinea juridică a Uniunii.
- 58 Într-adevăr, conform unei jurisprudențe constante a Curții, normele dreptului derivat al Uniunii trebuie să fie interpretate și aplicate cu respectarea drepturilor fundamentale, din care face parte integrantă respectarea dreptului la apărare care derivă din dreptul la un proces echitabil, consacrat la articolele 47 și 48 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, precum și la articolul 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950 (Hotărârea din 10 august 2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, punctul 60).
- 59 Astfel, în cadrul evaluării comparative menționate la punctul 56 din prezenta hotărâre, revine autorității judiciare emitente sarcina de a aprecia dacă motive concrete referitoare la respectarea dreptului la apărare al persoanei în cauză sau la buna administrare a justiției fac indispensabilă prezența sa în statul membru emitent, după ce decizia de condamnare a rămas definitivă și până la pronunțarea definitivă în celelalte etape procedurale care se înscriu în cadrul procedurii penale în legătură cu infracțiunea pentru care a fost emis mandatul european de arestare.
- 60 În schimb, autorității judiciare a statului membru emitent nu îi este permis, în cadrul garanției prevăzute la articolul 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584, interpretat în lumina obiectivului care constă în facilitarea reabilitării sociale a persoanei condamnate, să amâne în mod sistematic și automat returnarea persoanei în cauză în statul membru de executare la momentul în care celelalte etape procedurale care se înscriu în cadrul procedurii penale în legătură cu infracțiunea pentru care a fost emis mandatul european de arestare vor fi încheiate definitiv.
- 61 În acest context, autoritatea judiciară emitentă trebuie să ia în considerare, în scopul evaluării comparative pe care este obligată să o efectueze, posibilitatea punerii în aplicare a mecanismelor de cooperare și de asistență reciprocă ce există în materie penală în temeiul dreptului Uniunii (a se vedea, prin analogie, Hotărârea din 6 septembrie 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:2016:630, punctul 47). În această privință, trebuie arătat, printre altele, că, astfel cum reiese din cuprinsul

articolului 3 alineatul (3) a treia teză din Decizia-cadru 2008/909, recunoașterea și executarea sancțiunilor pecuniare și a ordinelor de confiscare în alt stat membru se bazează în special pe Decizia-cadru 2005/214 și pe Decizia-cadru 2006/783. În plus, Directiva 2014/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind ordinul european de anchetă în materie penală (JO 2014, L 130, p. 1), al cărei obiectiv constă în facilitarea și în accelerarea cooperării judiciare între statele membre pe baza principiilor încrederii și recunoașterii reciproce (Hotărârea din 24 octombrie 2019, Gavanozov, C-324/17, EU:C:2019:892, punctul 35), prevede, la articolul 24, emiterea unui ordin european de anchetă pentru realizarea unei audieri a unei persoane suspectate sau acuzate prin videoconferință sau alte mijloace de transmisie audiovizuală, autoritățile emitente și executantă convenind modalitățile practice ale acestei audieri.

- 62 Având în vedere considerațiile care precedă, este necesar să se răspundă la prima întrebare că articolul 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584 coroborat cu articolul 1 alineatul (3) din aceasta, precum și cu articolul 1 litera (a), cu articolul 3 alineatele (3) și (4) și cu articolul 25 din Decizia-cadru 2008/909 trebuie interpretat în sensul că, în cazul în care statul membru de executare supune predarea persoanei care, fiind resortisant sau rezident al acestuia, face obiectul unui mandat european de arestare în scopul urmăririi penale, condiției ca persoana menționată să îi fie returnată, după ce a fost audiată, pentru a executa acolo pedeapsa sau măsura de siguranță privative de libertate care au fost pronunțate împotriva sa în statul membru emitent, acest stat membru trebuie să procedeze la returnarea respectivă de îndată ce această decizie de condamnare a rămas definitivă, cu excepția cazului în care motive concrete legate de respectarea dreptului la apărare al persoanei în cauză sau de buna administrare a justiției fac indispensabilă prezența acesteia în statul membru menționat, până la pronunțarea unei hotărâri definitive în celelalte etape procedurale care se înscriu în cadrul procedurii penale în legătură cu infracțiunea pentru care a fost emis mandatul european de arestare.

Cu privire la a doua întrebare

- 63 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 25 din Decizia-cadru 2008/909 trebuie interpretat în sensul că, în cazul în care executarea unui mandat european de arestare emis în scopul urmăririi penale este supusă condiției prevăzute la articolul 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584, statul membru de executare, pentru executarea pedepsei sau a măsurii de siguranță privative de libertate pronunțate în statul membru emitent împotriva persoanei în cauză, poate, prin derogare de la articolul 8 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909, să adapteze durata acestei pedepse pentru a o face să corespundă celei care ar fi fost aplicată în statul membru de executare pentru infracțiunea în cauză.
- 64 În această privință, trebuie amintit că articolul 8 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909 permite autorității competente din statul membru de executare să adapteze sancțiunea pronunțată în statul membru emitent în cazul în care ea este incompatibilă cu legislația statului membru de executare în ceea ce privește durata sa. Totuși, autoritatea menționată nu poate decide să adapteze o asemenea sancțiune decât în măsura în care aceasta depășește pedeapsa maximă prevăzută în legislația națională pentru infracțiuni similare, sancțiunea adaptată neputând fi inferioară pedepsei maxime prevăzute pentru infracțiuni similare în legislația statului de executare. În acest context, articolul 8 alineatul (4) din Decizia-cadru 2008/909 precizează că sancțiunea adaptată nu poate fi, printre altele prin durata sa, mai dură decât sancțiunea pronunțată în statul membru emitent.
- 65 Articolul 8 din Decizia-cadru 2008/909 prevede, așadar, condiții stricte pentru adaptarea, de către autoritatea competentă din statul membru de executare, a pedepsei aplicate în statul membru emitent, care constituie singurele excepții de la obligația de principiu, care incumbă autorității amintite în temeiul articolului 8 alineatul (1) din această decizie-cadru, privind recunoașterea hotărârii judecătorești care i-a fost transmisă și executarea pedepsei, ale cărei durată și natură corespund celor prevăzute în hotărârea judecătorească pronunțată în statul membru emitent (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 noiembrie 2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, punctul 36).

- 66 Rezultă că interpretarea susținută de guvernul neerlandez, potrivit căreia articolul 25 din Decizia-cadru 2008/909 ar autoriza, în cazul unei persoane predate statului membru emitent în temeiul unei garanții de returnare, o adaptare a pedepsei de către statul membru de executare în afara ipotezelor prevăzute la articolul 8 din decizia-cadru menționată, nu poate fi reținută, în caz contrar această dispoziție și, în special, principiul recunoașterii hotărârii judecătorești și a executării pedepsei, consacrat la alineatul său (1), fiind lipsite de orice efect util.
- 67 În consecință, statul membru de executare nu poate, pentru simplul fapt că statul membru emitent emite, în garanția pe care o oferă în temeiul articolului 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584, o rezervă în ceea ce privește posibilitatea de adaptare, de către primul dintre aceste state membre, a pedepsei eventual pronunțate în al doilea stat membru, care depășește ipotezele prevăzute la articolul 8 din Decizia-cadru 2008/909, să refuze predarea persoanei în cauză.
- 68 În aceste condiții, este necesar să se răspundă la a doua întrebare că articolul 25 din Decizia-cadru 2008/909 trebuie interpretat în sensul că, în cazul în care executarea unui mandat european de arestare emis în scopul urmăririi penale este supusă condiției prevăzute la articolul 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584, statul membru de executare, pentru executarea pedepsei sau a măsurii de siguranță privative de libertate pronunțate în statul membru emitent împotriva persoanei în cauză, nu poate adapta durata acestei pedepse decât în condițiile stricte prevăzute la articolul 8 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 69 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

- 1) Articolul 5 punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre coroborat cu articolul 1 alineatul (3) din aceasta, precum și cu articolul 1 litera (a), cu articolul 3 alineatele (3) și (4) și cu articolul 25 din Decizia-cadru 2008/909/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană, astfel cum au fost modificate prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009, trebuie interpretat în sensul că, în cazul în care statul membru de executare supune predarea persoanei care, fiind resortisant sau rezident al acestuia, face obiectul unui mandat european de arestare în scopul urmăririi penale, condiției ca persoana menționată să îi fie returnată, după ce a fost audiată, pentru a executa acolo pedeapsa sau măsura de siguranță privative de libertate care au fost pronunțate împotriva sa în statul membru emitent, acest stat membru trebuie să procedeze la returnarea respectivă de îndată ce această decizie de condamnare a rămas definitivă, cu excepția cazului în care motive concrete legate de respectarea dreptului la apărare al persoanei în cauză sau de buna administrare a justiției fac indispensabilă prezența acesteia în statul membru menționat, până la pronunțarea unei hotărâri definitive în celelalte etape procedurale care se înscriu în cadrul procedurii penale în legătură cu infracțiunea pentru care a fost emis mandatul european de arestare.**
- 2) Articolul 25 din Decizia-cadru 2008/909, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299, trebuie interpretat în sensul că, în cazul în care executarea unui mandat european de arestare emis în scopul urmăririi penale este supusă condiției prevăzute la articolul 5**

punctul 3 din Decizia-cadru 2002/584, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299, statul membru de executare, pentru executarea pedepsei sau a măsurii de siguranță privative de libertate pronunțate în statul membru emitent împotriva persoanei în cauză, nu poate adapta durata acestei pedepse decât în condițiile stricte prevăzute la articolul 8 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/909, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299.

Semnături